SEKSUALPOLITIK

for Rødding Fri Fag- og Efterskole

Udarbejdet november 2019.
Revideret april 2023.
Revideret juli 2025
Revideret: Sep 2026

Hvorfor:

Alle mennesker har en seksualitet - uanset køn, alder og udfordringer. Den varer hele livet og den følger vores biologiske alder.

WHO definerer seksualitet således:
"*Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet. Seksualiteten følger den biologiske alder i den forstand, at den udvikler og ændrer sig i takt med kroppens modning, hormonelle faser og aldringsprocesser. Seksualitet er ikke synonymt med samleje. Det handler ikke om, hvorvidt vi har orgasme eller ej, og endelig er det ikke summen af vort erotiske liv. Dette kan være en del af vor seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet kan være så meget mere. Det er, hvad der driver os til at søge efter kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er lige så meget dette at være sensuel, som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vore tanker, følelser, handlinger og samhandlinger, og derved på vor mentale og fysiske helse, og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret.*"

I FN´s standardregler om lige muligheder for handicappede understreges det, at mennesker med nedsat funktionsevne skal have mulighed for at opleve deres egen seksualitet og have seksuelle forhold på linje med andre mennesker og at de i denne forbindelse skal støttes gennem lovgivning samt med relevant rådgivning.
(FN's regel nr. 9, stk. 2: Mennesker med handicap må ikke nægtes mulighed for at opleve deres egen seksualitet, have seksuelle forhold og blive forældre. Idet der tages hensyn til, at mennesker med handicap kan have svært ved at blive gift og stifte familie, bør de enkelte lande støtte oprettelse af relevant rådgivning).
Seksualitet kommer til udtryk forskelligt fra menneske til menneske og den er aldrig forkert så længe den ikke er til gene for andre. Seksualitet er en raskhedsfaktor som øger livskvalitet og trivsel blandt det enkelte menneske. At seksualiteten følger den biologiske alder, kan give udfordringer for mennesker med særlige behov.

Hvordan:

På Rødding Fri Fag- og Efterskole har vi et pædagogisk rum, hvor vi fagproffesionelt inviterer til åben samtale om emnet - i undervisning, i grupper og individuelt - som en naturlig del af det at være menneske med anerkendelse og respekt for de unge og deres forskelligheder. Vi accepterer menneskets seksuelle udvikling, med de lyster det måtte have. Samtidig har alle ansatte pligt til at reagere, hvis de oplever adfærd, der er grænseoverskridende eller bekymrende. Ligeledes har ansatte underretnings- og

anmeldelsespligt. I sådanne tilfælde skal skolens seksualvejleder inddrages til at tage en samtale med eleven og foretage en faglig vurdering af situationen. Seksualvejlederen bidrager med faglig indsigt og kan vurdere, om adfærden kræver yderligere handling eller støtte.
På skolen har vi en seksualvejleder, som løbende uddanner sig inden for seksualvejledning og sikrer, at der også er fokus på elevernes seksualitet.
En af seksualvejlederens opgaver er at være garant for et skolemiljø, hvor eleverne trygt kan tale åbent om seksualitet, kønsbevidsthed og følelser.
Vi bestræber os som ansatte på at være rollemodeller for de unge og være tydelige i vores sprog og kropssprog.
En del af denne indsats handler om at give eleverne viden om, hvad der er passende og acceptabel seksuel adfærd, såvel i samfundets normer og i skolens fællesskab.

Sådan arbejder vi med elevernes seksualitet:

- Eleven kan aftale samtale med skolens seksualvejleder.
- Hvert år søges inspiration i Sex & Samfunds og SUMHs (Sammeslutningen af Unge Med Handicap) materialer i forbindelse med uge 6.
- Emner, som vil være en del af undervisningen i fag som livsduelighed, dansk, naturfag (Efterskolen) og SOK, bo-undervisningen (Fagskolen): Gode vaner på nettet, personlig hygiejne, grænser, kønsbevidsthed samt indføring i lovstof fx seksualforbrydelser og samtykkeloven.
- Henover skoleåret tager vi fat på aktuelle og pludseligt opståede emner, som tilpasses elevernes ønsker og individuelle behov og udfordringer - det gøres på hold, i mindre grupper og individuelt.
- En gang i mdr. afholder seksualvejlederen “Cafe 6”, et fortroligt og frivilligt rum, hvor der med udgangspunkt i elevernes ønsker og spørgsmål, drøftes, sparres og samtales i en times tid.
- Sprogbrugen på skolen er ikke-krænkende og vi italesætter hver gang en elev taler nedsættende, krænkende eller mobbende.

Retningslinjer for elever:

- På vores skole vægter vi fællesskabet højt. Da vi anser sex for at være en privat og personlig sag, har vi truffet en beslutning om, at seksuel aktivitet ikke bør finde sted på skolens område. Vi vejleder derfor eleverne til, at sådanne intime relationer i stedet bør finde sted i mere private rammer, som hjemmets trygge omgivelser i forbindelse med hjemrejse weekender.
- Eleverne på RFFE må som hovedregel ikke sove sammen med andre end deres roomie. Kun ved særlige lejligheder, fx lejrskoler, kan dette efter aftale fraviges.
- Elever er velkomne til at indgå kæresterelationer og vise gensidig omsorg, for eksempel ved at holde i hånd, kramme eller kysse. Vi forventer dog, at der udvises respekt for fællesskabet og skolens rammer, hvilket blandt andet indebærer, at de beholder tøjet på.
- Der udvises respekt for elevernes kultur, religion, kønsidentitet, seksualitet, følelser og grænser.

- Påklædning eller adfærd, der virker krænkende, stødende eller utryghedsskabende for andre, er ikke tilladt. - Skolen forbeholder sig retten til at vurdere, hvad der er passende påklædning og adfærd i den konkrete situation.
- Vi støtter og vejleder eleverne i deres søgen efter deres seksuelle identitet

Retningslinjer for personale:

- Personalet skal ikke acceptere seksuel chikane, herunder enhver form for seksuelt grænseoverskridende adfærd fra elever eller personale, det gælder både ord, berøringer og handlinger, der opleves som krænkende. Sådanne handlinger skal tages alvorligt og håndteres i overensstemmelse med skolens retningslinjer.
- Det er vigtigt, at personalet respekterer hinandens og elevernes forskelligheder, etik og moral.
- Efter § 133 i barnets lov har fagpersoner en særlig udvidet underretningspligt til kommunen. - Dvs. ved mistanke om overgreb, krænkelser eller anden grænseoverskridende adfærd har personalet pligt til at reagere. Situationen skal tages alvorligt og håndteres i overensstemmelse med skolens seksualvejleder og ledelse.
- Hvis en ansat bliver bekendt med seksuelt grænseoverskridende adfærd eller overgreb, skal vedkommende informere skolens seksualvejleder, som er uddannet til at varetage og koordinere den videre håndtering.
- Personalet har mulighed for at få supervision ved voldsomme hændelser.
- Personalet skal banke på døren, inden de går ind på et elevværelse.
- Personalet klæder ikke om sammen med elever (idræt/motion).
- Personalet modtager ikke besøg af elever uden for arbejdstid.

Forældresamarbejde:

Forældre og elever informeres om, at de kan finde skolens seksualpolitik på vores hjemmeside, og det forventes derfor, at forældre og elever har kendskab til skolens politik på området allerede ved optagelsessamtalen.
Vi forventer, at hjemmet tager et aktivt medansvar for den unges seksuelle udvikling. I konkrete sager samarbejder vi om fælles tiltag i forhold til den enkelte elevs seksualitet. Spørgsmål om prævention betragtes som udgangspunkt som et anliggende mellem forældre og elev.
Ifølge Socialstyrelsens vejledninger har personalet tavshedspligt, og videregiver ikke oplysninger om den unges seksualitet, hvis de er over 15 år, medmindre den unge ønsker dette.
Vi er altid imødekommende overfor henvendelser fra forældrene, vedrørende deres børns seksualitet, og vi er opmærksomme på at forældre kan have svært ved at tale med deres børn om emnet.

Handleplan ved viden eller mistanke om seksuel krænkelse/overgreb mv.:

<u>Elev // Elev:</u>
Hvis en medarbejder får kendskab til uhensigtsmæssige eller ulovlige seksuelle aktiviteter i forhold til en eller flere elever:

- Kontakt seksualvejlederen på skolen, hvis denne ikke kan kontaktes gøres følgende:
- Skriv et notat indeholdende alle oplysninger, den pågældende elev er kommet med. Vær omhyggelig med at beskrive så objektivt som muligt, uden personlige/faglige vurderinger og benyt så vidt muligt direkte citater fra eleven.

- Hvis krænkeren er en anden elev fra skolen, laves ligeledes et notat (som ovenstående) på dennes udtalelser.
- Kontakt og informer skolens ledelse.
- Ledelsen overtager herefter ansvaret for det videre forløb og kontakter hjemmet.
- Derudover handles der ud fra en ledelsesmæssig vurdering af sagen, hvor følgende overvejelser kan indgå:
    - Skal den pågældende elev undersøges hos læge/skadestue?
    - Skal politiet inddrages i forhold til en vejledende funktion?
    - Skal elevens hjemkommune informeres?
    - Skal skolens øvrige forældre informeres?
    - Er skolen anmeldelses forpligtet?
- Seksualvejlederen kan efterfølgende vejlede de involverede elever, og også forældrene ved behov og mulighed for dette.

Medarbejder // Elev:
Hvis en medarbejder får kendskab til uhensigtsmæssige eller krænkende adfærd/ seksuelle aktiviteter mellem en medarbejder og en elev er proceduren følgende:

- Underret forstanderen med det samme. Hvis forstanderen er involveret, kontaktes vedkommendes overordnede; bestyrelsesformanden.
- Kontakt AMR
- I akutte tilfælde, kontakt politiet direkte (fx hvis der er fare for barnet/ den unges sikkerhed).

Underretning:
I medfør af lovgivningen om skærpet underretningspligt har enhver medarbejder en juridisk forpligtelse til at underrette hjemkommunen, såfremt der foreligger en bekymring, der vurderes at kræve handling. Dette skal gøres i samarbejde med eller godkendelse af ledelsen.

Love, paragraffer og aftaler:
Den lovmæssige baggrund for seksualpolitikken på RFFE er Straffelovens paragraf 216, 218,141, 219, 222, 223, 232, 235, 264 (alle fra kapitel 24 / Seksualforbrydelser). Barnets lov §133 underretningspligt.
Desuden er der Forvaltningsloven paragraf 27, 28 stk. 2, der omhandler tavshedspligt og Værdispringsreglen samt Servicelovens paragraf 153-154, som indeholder lovgivningen omkring Underretningspligt.
For efterskolens vedkommende er vi forpligtet på at undervise i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab; Folkeskoleloven §7
Børne-og Undervisningsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, som har udarbejdet en række anbefalinger til, hvordan kommuner og uddannelsesinstitutioner kan tilrettelægge tidssvarende og relevant seksualundervisning til stu-elever. Vi antager derfor at den nye STU lovgivning er færdig i 2025, således at seksualundervisning indgår lovgivningen, som forpligter RFFE til at varetage seksualundervisning og vejledning. Derfor varetager vi allerede denne funktion.

RFFEs seksualpolitik revideres løbende af skolens seksualvejleder og gennemgås ca. en gang årligt for personalegruppen med henblik på fælles drøftelse og forankring.

Noter:

- https://pri.rn.dk/Assets/15088/Sundhedspersoners-videregivelse-af-oplysninger-til-brug-for-ef terforskning.pdf
- https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/976
- https://danskelove.dk/serviceloven/153
- https://danskelove.dk/serviceloven/154
- http://www.sundhedstjenesten-egedal.dk/media/1018728/who_s_definition_p__seksualtitet.p df
- https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1396
- Straffeloven
- STU-loven
- Foranstaltninger om særlig støtte - Social- og Boligministeriet